

چالش‌های حقوقی خلق پول در عملیات بانکی

دکتر محمدباقر عامری نیا

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج



فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول: جایگاه خلق پول در علم اقتصاد	۱۳
مبحث اول: مفهوم شناسی خلق پول	۱۵
گفتار اول: پول	۱۵
گفتار دوم: انواع پول	۲۰
بند اول: پول کالایی	۲۱
بند دوم: پول غیر قابل تبدیل	۲۴
بند سوم: پول بانکی (تحریری)	۲۶
بند چهارم: پول اعتباری	۲۶
۱. پول با پشتوانه	۲۷
۲. پول بدون پشتوانه	۲۸
گفتار سوم: تورم	۲۸
بند اول: مفهوم تورم	۲۸
بند دوم: انواع تورم	۳۰
بند سوم: تبعات اقتصادی تورم	۳۲
بند چهارم: کاهش ارزش پول	۳۶

۶ □ چالش‌های حقوقی خلق پول در عملیات بانکی

- بند پنجم: تبعات تغییرات ارزش پول ۳۸
- گفتار چهارم: مفهوم خلق پول در نظام بانکی ۴۰
- بند اول: خلق پول کاغذی ۴۱
- بند دوم: خلق پول در عملیات بانکی ۴۲
- بند سوم: رابطه بهره و خلق پول ۴۶
- الف. نظریه واسطه‌گری ۴۹
- ب. نظریه ذخیره جزئی ۴۹
- ج. نظریه خلق پول ۵۳
- مبحث دوم: دیدگاه‌های اقتصاد دانان نسبت به پدیده خلق پول ۵۵
- گفتار اول: دیدگاه موافق ۵۵
- بند اول: ضرورتی برای کارآفرینی ۵۵
- بند دوم: حداکثر سازی سود بنگاه اقتصادی ۵۹
- بند سوم: قابلیت تمدنی ۵۹
- بند چهارم: مبنای تخریب خلاق ۶۱
- بند پنجم: ضرورت ۶۲
- بند ششم: اختیار دولت ۶۳
- بند هفتم: مسأله ضرورت پرداخت بهره ۶۷
- گفتار دوم: دیدگاه مخالف ۶۷
- بند اول: تورم زایی ۶۷
- بند دوم: برهم خوردن ثبات اقتصادی ۶۸
- بند سوم: غیر عادلانه بودن ۷۰
- بند چهارم: عدم شفافیت ۷۱
- بند پنجم: آثار سوء زیست محیطی ۷۲
- بند ششم: مفت اندوزی ۷۳
- بند هفتم: محتمل بودن ورشکستگی بانکی ۷۳
- بند هشتم: تهدید نظام سیاسی ۷۴

فهرست مطالب □ ۷

فصل دوم: خلق پول از منظر قواعد حقوق اموال ۷۹

- مبحث اول: نظریه عدم مشروعیت ۸۱
- گفتار اول: خلق پول دارا شدن بلا جهت ۸۱
- گفتار دوم: قاعده استیفاء ناروا ۹۰
- گفتار سوم: قاعده منع اکل مال به باطل ۹۳
- گفتار چهارم: خلق پول به مثابه جعل پول ۱۰۲
- گفتار پنجم: ناسازگاری خلق پول با قاعده عدالت ۱۰۳
- گفتار ششم: عدم سازگاری با مذاق شریعت و روح سیستم حقوقی ۱۱۰
- گفتار هفتم: قاعده اتلاف ۱۱۴
- گفتار هشتم: قاعده لاضرر ۱۱۸
- گفتار نهم: قاعده سدذرایع ۱۲۰
- مبحث دوم: نظریه مشروعیت خلق پول ۱۲۱
- گفتار اول: قاعده الضرورات تبیح المحذورات ۱۲۱
- گفتار دوم: عقلایی بودن ۱۲۳
- گفتار سوم: عدم مفسده ذاتی خلق پول ۱۲۶
- گفتار چهارم: اختیار حاکمیت ۱۲۷

فصل سوم: خلق پول از منظر حقوق قراردادها ۱۳۱

- مبحث اول: پدیده خلق پول و مقوله نظم حقوقی ۱۳۳
- گفتار اول: نظم حقوقی و جایگاه آن در علم حقوق ۱۳۳
- گفتار دوم: مغایرت خلق پول با نظم حقوقی ۱۳۷
- مبحث دوم: نظم عمومی قراردادها ۱۳۷
- گفتار اول: بی اعتباری قراردادهای مُضرّ به دیگران ۱۴۰
- گفتار دوم: خلق پول، مخالف با اخلاق حسنه ۱۴۱
- گفتار سوم: خلق پول، تهدید عدالت معاوضی ۱۴۲
- گفتار چهارم: خلق پول موجب غرری شدن معاملات ۱۴۵
- گفتار پنجم: خلق پول مُخل نظم اقتصادی ۱۴۷

۸ □ چالش‌های حقوقی خلق پول در عملیات بانکی

- گفتار ششم: رواج قراردادهای ربا خواری..... ۱۵۰
- مبحث سوم: تأثیر خلق پول بر قراردادهای بانکی ۱۵۲
- گفتار اول: عقود غیر تجاری ۱۵۳
- گفتار دوم: عقود تجاری یا معاوضی ۱۵۷
- نتیجه‌گیری و پیشنهادها**..... ۱۶۵
- الف. نتایج..... ۱۶۵
- ب. پیشنهادها..... ۱۶۶
- منابع و مآخذ**..... ۱۶۹
۱. منابع فارسی ۱۶۹
- الف. کتاب‌ها..... ۱۶۹
- ب. مقالات ۱۷۳
۲. منابع عربی ۱۷۸
۳. منابع لاتین ۱۷۹
۴. سایت‌ها و نشست‌ها..... ۱۷۹
- واژه‌نامه**..... ۱۸۳